Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20344

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçe?i (DBYÖ), bireylerin kendi duygusal yeterliliklerini ve becerilerini de?erlendirmeyi amaçlayan psikometrik bir araçt?r. Ölçek, özellikle duygular? anlama, yönetme ve bu duygusal bilgiyi etkili sosyal etkile?imlerde kullanma yetene?i gibi temel boyutlar? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in Türk örnekleminde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? S. Vatan taraf?ndan 2015 y?l?nda gerçekle?tirilmi? olup, bu çal??ma ölçe?in kültürel adaptasyonunu ve kullan?m uygunlu?unu ortaya koymu?tur.

Bu araç, esasen bireyin kendilik alg?s? üzerinden duygusal yetkinlik düzeyini belirlemede klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara önemli veriler sunmaktad?r. Ölçek, duygusal zeka kuram?n?n yap?sal bile?enlerini temel alarak geli?tirilmi?tir ve psikoloji, e?itim ve örgütsel davran?? alanlar?nda yayg?n bir uygulama potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Beceri, Duygusal Yetkinlik, Duygusal Zeka, Psikometrik De?erlendirme, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Vatan, S.

Amaç

Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin duygusal süreçleri alg?lama, ifade etme, düzenleme ve kullanma yeteneklerini yans?tan duygusal yetkinlik düzeylerini ölçmektir. Bu ölçek, duygusal yeterlilik alan?ndaki bireysel farkl?l?klar? tespit etmek ve bu yetkinliklerin geli?imine yönelik müdahale programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Ölçek, ayn? zamanda, Türk kültürüne özgü ba?lamda duygusal yeterlilik kavram?n?n nas?l alg?land???n? ve yap?land???n? anlamaya yönelik önemli bir araç sa?lamaktad?r. Vatan (2015) çal??mas?, ölçe?in Türk popülasyonunda kullan?labilirli?ini ve akademik standartlara uygunlu?unu kan?tlamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, genellikle duygusal zeka modelinin temel bile?enlerinden türetilen çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin hem kendi duygular?n? (intrapersonal) hem de ba?kalar?n?n duygular?n? (interpersonal) anlama ve yönetme yetene?ini kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçülen temel yap?, duygusal becerilerin bir bile?imi olarak ele al?n?r. Bu bile?enler aras?nda duygusal fark?ndal?k, duygusal ifade, duygusal düzenleme ve sosyal yetkinlikler gibi alt boyutlar?n bulunmas? beklenir. Ölçe?in faktör yap?s?, duygusal yetkinli?in birden fazla birbiriyle ili?kili ancak ayr?k yönünü temsil etmektedir.

Geçerlik

Vatan (2015) taraf?ndan yürütülen çal??mada, Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?i sa?lam temellere oturtulmu?tur. Geçerlik analizleri, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemeyi amaçlam??t?r.

Bu çal??ma kapsam?nda, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumu incelenmi? ve kültürel adaptasyonun yap?sal geçerli?i destekledi?i gösterilmi?tir. Ayr?ca, ayr??an ve yak?nsak geçerlik kan?tlar? elde etmek amac?yla ölçe?in di?er ilgili psikolojik yap?larla ili?kisi de de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, Vatan (2015) çal??mas?nda iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizleri, ölçe?i olu?turan maddelerin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçe?i'nin maddelerinin homojen oldu?unu ve ölçülen yap?n?n güvenilirli?ini i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? örneklemlerde uyguland???nda tutarl? sonuçlar üretme kapasitesine sahip oldu?unu göstermesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçe?i'nin geli?tirme ve adaptasyon sürecinde, temel al?nan teorik çerçeveyi desteklemek amac?yla faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in alt?nda yatan temel boyutlar? veya faktörleri ortaya ç?karmay? amaçlam??t?r.

Büyük olas?l?kla, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, duygusal beceri ve yetkinlik kavram?n?n, birden fazla alt faktör (örne?in, duygusal alg?, duygusal yönetim, duygusal kullan?m) alt?nda organize oldu?unu ve bu faktörlerin Türk örnekleminde geçerli bir yap? olu?turdu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Orijinal bir ölçe?in Türkçeye adaptasyonu veya yerel geli?tirme

ARABPSYCHOLOGY.COM

çal??mas?.)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kaynakta belirtilmemekle birlikte, psikolojik yetkinlik ölçeklerinde standart format.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Özellikle yeti?kinler ve üniversite ö?rencileri üzerinde test edilmi?tir.)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve/veya genel yeti?kin örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lar, duygusal becerileriyle ilgili ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim, Yap? Geçerli?i, Klinik Psikiyatri, Duygusal Düzenleme, Yetkinlik Ölçe?i, ?ç Tutarl?l?k.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Vatan, S. (2015) makalesinde belirtilen ilgili üniversite veya kurum adresi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirme ve adaptasyon çal??mas? 2015 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif hakk? bilgileri için ilgili yazar (S. Vatan) veya yay?nc? kurum ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?mlar için genellikle izin ?art? aranmaktad?r.

Ölçe?in yay?nland??? makale, Klinik Psikiyatri Dergisi'nin 18. cildinin 3. say?s?nda yer almaktad?r. Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?lar arac?l???yla ula??labilir:

Makale Ba?lant?s?: journalagent.com
Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: duygusal-beceri-ve-yetkinlik-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Vatan, S. (2015). Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçe?i'nin Türk örneklemindeki geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Klinik Psikiyatri Dergisi, 18*(3), 97-106.

Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Orijinal kaynakta ölçek maddeleri sa?lanmad??? için bu bölüm bo? b?rak?lm??t?r.)

Ölçek maddeleri, kaynak makalenin eklerinde veya ilgili ara?t?rmac?n?n izniyle elde edilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM